

Vergaderjaar 2009–2010

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

DC

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 7 oktober 2009

De vaste commissies voor Justitie¹ en voor Economische Zaken² hebben in een gezamenlijke vergadering op 12 mei 2009 gesproken over de conceptkabinetsreactie inzake het Groenboek over collectief verhaal voor consumenten³. Naar aanleiding daarvan hebben zij de ministers van Justitie en van Economische Zaken op 19 mei 2009 een brief gestuurd.

De staatssecretaris van Economische Zaken heeft op 6 oktober 2009 gereageerd.

De commissies brengen bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken,
Warmolt de Boer

¹ Samenstelling:

Leden: Holdijk (SGP), Dölle (CDA), Tan (PvdA), Van de Beeten (CDA), voorzitter, Broekers-Knol (VVD), De Graaf (VVD), Kneppers-Heynert (VVD), Kox (SP), Westerveld (PvdA), vice voorzitter, Doek (CDA), Engels (D66), Franken (CDA), Peters (SP), Quik-Schuijt (SP), Haubrich-Gooskens (PvdA), Ten Horn (SP), Janse de Jonge (CDA), Koffeman (PvdD), Böhler (GL), Van Bijsterveld (CDA), Strik (GL), Lagerwerf-Vergunst (CU), De Vries (PvdA), Duthler (VVD) en Yildirim (Fractie-Yildirim).

² Samenstelling:

Leden: Schuurman (CU), Van den Berg (SGP), Meindersma (PvdA), Broekers-Knol (VVD), Terpstra (CDA), Kneppers-Heynert (VVD), voorzitter, Kox (SP), Essers (CDA), Hamel (PvdA), Sylvester (PvdA), Schouw (D66), Van Driel (PvdA), Doek (CDA), Franken (CDA), Böhler (GL), Willems (CDA), Reuten (SP), vice-voorzitter, Hofstra (VVD), Asscher (VVD), Laurier (GL), Koffeman (PvdD), Elzinga (SP), Vliegthart (SP), Kuiper (CU) en Yildirim (Fractie-Yildirim).

³ Zie dossier E090 045 op www.europapoort.nl

BRIEF AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Den Haag, 19 mei 2009

De vaste commissies voor Justitie en voor Economische Zaken hebben in een gezamenlijke vergadering op 12 mei 2009 besloten het volgende onder de aandacht te brengen van zowel u als van de minister van Economische Zaken.

De leden van genoemde commissies onderschrijven de terughoudendheid van de regering ten aanzien van Europese regels voor collectieve verhaalsacties. Niettemin wijzen zij op de volgende aspecten.

De aard van massaschade-zaken, zowel wanneer het producten betreft als in het geval van diensten, brengt met zich mee, dat in veel gevallen sprake kan zijn van grensoverschrijdende gevolgen.

Ten eerste is denkbaar dat ook afnemers van producten of diensten van Nederlandse ondernemingen die in andere EU-staten wonen schade hebben geleden en deze zullen willen verhalen. Vaak zijn ook in andere EU-staten rechtspersonen actief die consumentenbelangen behartigen en opkomen voor hun leden of anderszins aangesloten consumenten in zaken van massaschade. Het lijkt de leden van deze commissies wenselijk, dat dergelijke rechtspersonen op dezelfde voet als die bedoeld in artikel 7:907, eerste lid, BW toegang zouden krijgen tot een nationale procedure tot afwikkeling van massaschade.

Ten tweede kan zich de situatie voordoen, dat tegelijk vergelijkbare procedures aanhangig worden tegen dezelfde Nederlandse ondernemer. Die is er dan bij gebaat, dat de afwikkeling in één land plaatsvindt en volgens dezelfde spelregels en voorwaarden. Dat beperkt kosten en verschaft meer rechtszekerheid. Daartoe zou het wenselijk zijn, dat in procedures in andere EU-staten een Nederlandse gedaagde verwijzing naar Nederland kan verzoeken. In dit verband merken de leden van deze commissies op, dat de regering – zie bijlage 2 onder 3 – vooral het oog heeft op samenloop van collectieve verhaalsacties met individuele. Er is echter ook een gerede en zelfs toenemende kans op samenloop van collectieve acties. Dan is enkele verwijzing naar een land geen oplossing. Dit laatste doet zich met name gevoelen bij het derde aspect: gevallen waarin in verschillende EU-staten gevestigde ondernemingen gelijksoortige en op dezelfde wijze laederende producten op de markt brengen die in meerdere EU-staten bij consumenten schade veroorzaken. Een bekend voorbeeld is de DES-zaak. Gelaedeerde consumenten zijn er dan mee gediend dat ondernemingen zich niet achter verschillen in rechtsstelsels kunnen verschuilen of via 'forumshopping' een voor hen procedureel en/of materieel zo gunstig mogelijke positie kunnen verschaffen. De leden van deze commissies stellen de regering voor aan deze aspecten in de reactie op het Groenboek specifiek aandacht te besteden. Zij menen dat deze aspecten een positieve bespreking verdienen in paragraaf 2.1 van de regeringsreactie bij de onder 2 en 3 aangeduide rollen voor de Commissie.

De leden van de vaste commissies voor Justitie en Economische Zaken vertrouwen erop u voldoende te hebben geïnformeerd.

De Voorzitter van de commissie Justitie,
R. H. van de Beeten

De Voorzitter van de commissie Economische Zaken,
E. M. Kneppers-Heynert,

BRIEF AAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Den Haag, 19 mei 2009

De vaste commissies voor Economische Zaken en voor Justitie hebben in een gezamenlijke vergadering op 12 mei 2009 besloten het volgende onder de aandacht te brengen van zowel u als van de minister van Justitie.

De leden van genoemde commissies onderschrijven de terughoudendheid van de regering ten aanzien van Europese regels voor collectieve verhaalsacties. Niettemin wijzen zij op de volgende aspecten.

De aard van massaschade-zaken, zowel wanneer het producten betreft als in het geval van diensten, brengt met zich mee, dat in veel gevallen sprake kan zijn van grensoverschrijdende gevolgen.

Ten eerste is denkbaar dat ook afnemers van producten of diensten van Nederlandse ondernemingen die in andere EU-staten wonen schade hebben geleden en deze zullen willen verhalen. Vaak zijn ook in andere EU-staten rechtspersonen actief die consumentenbelangen behartigen en opkomen voor hun leden of anderszins aangesloten consumenten in zaken van massaschade. Het lijkt de leden van deze commissies wenselijk, dat dergelijke rechtspersonen op dezelfde voet als die bedoeld in artikel 7:907, eerste lid, BW toegang zouden krijgen tot een nationale procedure tot afwikkeling van massaschade.

Ten tweede kan zich de situatie voordoen, dat tegelijk vergelijkbare procedures aanhangig worden tegen dezelfde Nederlandse ondernemer. Die is er dan bij gebaat, dat de afwikkeling in één land plaatsvindt en volgens dezelfde spelregels en voorwaarden. Dat beperkt kosten en verschaft meer rechtszekerheid. Daartoe zou het wenselijk zijn, dat in procedures in andere EU-staten een Nederlandse gedaagde verwijzing naar Nederland kan verzoeken. In dit verband merken de leden van deze commissies op, dat de regering – zie bijlage 2 onder 3 – vooral het oog heeft op samenloop van collectieve verhaalsacties met individuele. Er is echter ook een gereede en zelfs toenemende kans op samenloop van collectieve acties. Dan is enkele verwijzing naar een land geen oplossing. Dit laatste doet zich met name gevoelen bij het derde aspect: gevallen waarin in verschillende EU-staten gevestigde ondernemingen gelijksoortige en op dezelfde wijze laederende producten op de markt brengen die in meerdere EU-staten bij consumenten schade veroorzaken. Een bekend voorbeeld is de DES-zaak. Gelaedeerde consumenten zijn er dan mee gediend dat ondernemingen zich niet achter verschillen in rechtsstelsels kunnen verschuilen of via 'forumshopping' een voor hen procedureel en/of materieel zo gunstig mogelijke positie kunnen verschaffen. De leden van deze commissies stellen de regering voor aan deze aspecten in de reactie op het Groenboek specifiek aandacht te besteden. Zij menen dat deze aspecten een positieve bespreking verdienen in paragraaf 2.1 van de regeringsreactie bij de onder 2 en 3 aangeduide rollen voor de Commissie.

De leden van de vaste commissies voor Economische Zaken en Justitie vertrouwen erop u voldoende te hebben geïnformeerd.

Voorzitter van de commissie Economische Zaken,
E. M. Kneppers-Heynert

Voorzitter van de commissie Justitie
R. H. van de Beeten

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Den Haag, 6 oktober 2009

Ik verwijs naar de brief van 19 mei 2009 van de voorzitters van de vaste commissies Economische Zaken en Justitie van uw Kamer over de conceptkabinetsreactie inzake het Groenboek over collectief verhaal voor consumenten (hierna: Groenboek). Allereerst wil ik u graag mijn excuses aanbieden voor de vertraging in het beantwoorden van deze brief, die mij per abuis pas deze zomer heeft bereikt.

De kabinetsreactie was op dat moment echter al ongewijzigd aan de Europese Commissie toegezonden en gepubliceerd op haar website. Het is dus niet meer mogelijk deze kabinetsreactie te wijzigen. Ik betreur deze gang van zaken.

Inhoudelijk noemt u twee punten in uw brief. Ten eerste geeft u aan dat het u wenselijk lijkt dat buitenlandse consumentenorganisaties ook een belangen behartigende organisatie kunnen zijn als bedoeld in artikel 7:709 eerste lid BW. Graag maak ik u erop attent dat buitenlandse organisaties op dit moment toegelaten zijn als belangen behartigende organisatie in het kader van de Wet collectieve afhandeling massaschade (hierna: Wcam). Tevens is in de kabinetsreactie aangegeven dat waarde gehecht wordt aan het toelaten van buitenlandse benadeelden tot Nederlandse procedures.

Uw tweede opmerking betreft de samenloop van al dan niet grensoverschrijdende collectieve acties. Regels voor internationaal privaatrecht kunnen hiervoor een oplossing bieden. Daarom verwijs ik op dit punt graag naar bijlage 2 bij de kabinetsreactie op het Groenboek, over aspecten van internationaal privaatrecht bij grensoverschrijdend collectief verhaal. Onder punt 1 wordt de bevoegdheid van de rechter in dergelijke gevallen aan de orde gesteld.

Daarnaast voert het ministerie van Justitie op dit moment een onderzoek uit naar internationaal privaatrechtelijke aspecten van de Wcam. Het ministerie van Justitie hoopt dat de uitkomsten van dat onderzoek ook de verschillende opties in geval van samenloop van collectieve acties duidelijk in beeld brengen.

Ook in de concept kabinetsreactie op het «Groenboek over de herziening van Verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en Handelszaken» (Brussel I) van 21 april 2009 (COM (2009) 175) wordt ingegaan op de vraag over de behoefte aan een regeling voor collectieve procedures. De Commissie wordt aangespoord hier onderzoek naar te doen, zoals Nederland dat ook al op nationaal niveau doet door middel van bovengenoemd onderzoek. Deze concept kabinetsreactie is op 14 september 2009 aan uw Kamer toegezonden (Kamerstukken II, 22 112, nr. 925).

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De staatssecretaris van Economische Zaken,
F. Heemskerk